

[Eva Møller]

rammer kvinderne hårdere, end den rammer mændene. Vi kan se, at de højtlojnedede job fortrinsvis tilfalder mændene, osv. Så vi har nok at gøre, og vi må konstatere, at en formel ligestilling gør det ikke. Vi skal have den reelle ligestilling også, og det skal vi kæmpe for og arbejde på. Og når man har læst strategiplanpapirerne, så vil man konstatere, at der er inspiration at hente til det videre arbejde.

Men jeg synes også, at vi må gøre os klart – og det har udviklingen gennem årene bevist – at vi ikke kan lovgive os til ligestillingen. Vi kan ikke alene lovgive os til den, der skal en holdningsændring til; vi skal have mobiliseret den offentlige vilje til ligestilling.

Jeg vil også understrege, at ifølge dansk tradition er der en lang række af de områder, som man omtaler og beder regeringerne om at gøre noget ved, som vi ikke har mulighed for at gøre noget ved. Det er områder, som vi traditionsmæssigt i Danmark overlader enten til arbejdsmarkedets parter eller til private organisationer. Men det er naturligvis helt klart, at folketings, regeringen og vi alle som enkeltpersoner kan opmuntre til, at ligestilling finder sted også på disse områder.

Jeg synes, vi skal understrege, at nok er der forskel på de problemer, der findes i i-landene og i u-landene, men for begge kategorier gælder det, at når man er kvinde, så har man særlige problemer. Man har andre og man har værre problemer end de problemer, den mandlige befolkning har. Det skyldes ofte – man fristes næsten til at sige som regel – manglende politisk vilje. Og det kan vi da i hvert fald gøre noget ved i denne sal, hvad angår den danske del af det. Det skyldes desuden utilstrækkelig struktur, og også her har vi da en mulighed for at rette op på de danske strukturer, så vi kan få ikke alene den formelle, men også den reelle ligestilling.

Jeg vil dog gerne understrege, at der er sket meget i de sidste 10 år, både under den nuværende og under den forrige regering. Jeg tror egentlig, at vi her i Danmark er startet på det, der i handlingsplanen omtales som, at vi har fået mobiliseret den offentlige forståelse for, at ligestilling er nødvendig.

Jeg vil gerne nævne nogle få områder, på hvilke der er sket noget. Jeg tænker her på undervisningsministerens handlingsplan, hvor der er tale om, at der skal gøres en særlig indsats for at skaffe kvinder i uddannelse.

Vi taler om en særlig vejledning af unge kvinder og af kvinder i efteruddannelse for at prøve på for alvor at få kvinder i beskæftigelse og også få dem i beskæftigelse i de job, der er fremtid i, og som der er gode lønninger i, og jeg kan nævne de anstrengelser, der gøres for at få kvinderne ind i de tekniske uddannelser, både med de udvalg, der er nedsat for at kulegrave visse fag i skolen, og i de højere uddannelser, således at de kan blive grebet an på en måde, der tiltaler pigerne mere. Vi taler om, hvorvidt vi kan gøre en særlig indsats for at få pigerne til at begynde på teknika, på Danmarks tekniske højskole og på ingeniørakademiet, og det drejer sig ikke om at give dem særlig lempelige vilkår, men om at dreje uddannelsen, således at den også appellerer til pigerne.

Der er hele kampagnen for at få piger ind i mandefag og spørgsmålet om at gøre noget ved kvindeforskning, hvor vi er startet. Debatten i Danmark drejer sig vel stort set ikke om, hvorvidt vi skal have kvindeforskning eller ej, men om, hvorvidt kvindeforskning skal være isoleret eller skal integreres i den øvrige del af forskningen. Vi er alle enige om, at det er et område, det er lige så naturligt at forske i som alt andet.

Vi skal have gjort noget ved repræsentationen i nævn, udvalg m.v., men det er ikke et regerings- eller et folketingsanliggende, det er vel dybest set et organisationsanliggende. Utrolig mange organisationer svarede regeringen, at de havde svært ved at finde de kvindelige repræsentanter, som man bad dem om at udpege, så her kan vi altså ikke gøre andet end som enkeltindivider i samfundet at sige i de organisationer, vi har kendskab til: gør nu noget ved det, få nogle flere kvinder ind!

Vi kan gøre noget ved undervisningsmidlerne og mediernes fremstilling af kvinder, hvor vi godt kunne ønske os, at kvinder blev fremstillet meget mere lig mænd og ikke så stereotyp, som man ofte gør, i deres handlingsmønstre, deres job og deres måde at løse problemer på.

Vi har i handlingsplanen nævnt nogle gange på specielt dansk initiativ, at der var en række områder, som ikke alene var kvindeområder, og det synes jeg vi skal fastholde. Jeg tænker her specielt på områder som børneopdragelse, sundhed osv., hvor det fra dansk side er vigtigt at få fastslået, at dette er